

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/217/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519203542
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1519203542.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Romana Majerského a JUDr. Ivany Štíftovej, v sporovej veci žalobcu: J. T. N., N.. X.X.XXXX, B. X, A., zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Kováčikom, Panenská 7, Bratislava, proti žalovaným: X/ V. N., N.. X.X.XXXX, B. X, A., 2/ Q. M., N.. XX.X.XXXX, V. XX, A., o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o vypratanie bytu a zaplatenie 572,02 eura s prísl., na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V č.k. 24C/41/2019-73, zo dňa 5.8.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovaným nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobou podanou na súd 1.8.2019 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť vypratať nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v okrese Bratislava V, obec Bratislava - Mestská časť Petržalka, katastrálne územie Petržalka, evidovanú Okresným úradom Bratislava, Katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX P. X J. A. Č.. XX, nachádzajúci sa vo vchode M. XX M. A., na X. p. bytového domu so súpisným číslom XXXX, druh stavby: bytový dom, popis stavby: M. XX, ktorý je postavený na pozemku - parcele registra „C“, evidovanej Okresným úradom Bratislava, Katastrálnym odborom pre okres Bratislava V, obec Bratislava - mestská časť Petržalka, katastrálne územie Petržalka, na liste vlastníctva č. XXXX ako parcelné číslo XXXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 237 m² (ďalej len byt) a odovzdať ju žalobcovi a povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi titulom nákladov spojených s užívaním bytu sumu 572,02 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania odo dňa doručenia žaloby do zaplatenia.

2. Spolu s podanou žalobou sa žalobca domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne uhrádzať až do vypratania a odovzdania bytu žalobcovi titulom nákladov spojených s užívaním bytu sumu 197,03 eura mesačne, na bankový účet žalobcu, vždy do posledného dňa príslušného mesiaca a v prípade omeškania s úhradou povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil zjavnou a preukázanou existenciou nevyhnutnej ochrany, nakoľko konaním, resp. nekonaním žalovaných sa dostal do situácie, že v súčasnosti ako výlučný vlastník bytu, ktorý získal dedičstvom a darovaním, uhrádza všetky náklady spojené s jeho užívaním, ktorý však bez akéhokoľvek titulu užíva žalovaná 1/ spolu s maloletým synom pochádzajúcim z manželstva so žalobcom a žalovaný 2/ bez toho, aby mu za užívanie bytu uhradili akúkoľvek náhradu, čím sa na jeho úkor obohacujú a každým kalendárnym mesiacom sa bezdôvodné obohatenie zvyšuje. Mal za to, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami, nakoľko mu konaním, resp. nekonaním žalovaných vzniká bezprostredná hrozba škody na majetku a inak ako prostredníctvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vzniknuté pomery upraviť. V prípade, ak by žalovaní naďalej užívali byt a neuhradzovali náklady za jeho užívanie, bude škoda neustále narastať, a preto sa

nariadením neodkladného opatrenia eliminuje neustále zvyšovanie bezdôvodného obohacovania sa ako aj eliminuje rast spôsobenej ujmy z titulu bezdôvodného obohatenia, nakoľko na základe neodkladného opatrenia dôjde k uhrádzaniu nákladov spojených s užívaním bytu na účet žalobcu počas doby, v ktorej byt užívajú žalovaní bez právneho dôvodu. Neodkladné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho vydaní a má preto výrazne preventívny zmysel i účinok, ktorý v naliehavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, neodkladným opatrením je možné zabrániť jej rozširovaniu.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého uznesenia (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie ozrejmlil, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená, pričom ich vzájomná kumulácia nie je vylúčená. Na rozdiel od predchádzajúcej úpravy predbežných opatrení nie je koncepcia inštitútu neodkladných opatrení vždy nevyhnutne viazaná na konanie vo veci samej, ani na dočasný a provizórny charakter poskytnutej súdnej ochrany. V rámci civilného sporového konania je nariadenie neodkladného opatrenia možné iba na návrh a za splnenia zákonných predpokladov. Vo vzťahu k uvedeným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia pritom zákon vyslovene vyžaduje, aby procesná strana navrhujúca jeho nariadenie uviedla opísanie rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia, potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamená, že ide o akútny a jednorazový stav, rozhodujúce je kritérium splnenia zákonných podmienok v čase vydania uznesenia.

4. Súd prvej inštancie mal z predložených dôkazov za nepochybné, že žalobca je výlučným vlastníkom bytu, ktorý získal dedením a darovaním, manželstvo so žalovanou 1/ je právoplatne rozvedené, pričom podľa stanoviska žalobcu ako vlastníka byt neužíva, napriek tomu však uhrádza mesačné náklady spojené s užívaním bytu. Ďalej uviedol, že platenie preddavkových mesačných platieb spojených s užívaním bytu prináleží žalobcovi ako vlastníkovi bytu bez ohľadu na skutočnosť, či predmetný byt aj reálne využíva na bývanie. Navyše žalobcom prezentovaný vznik alebo rozširovanie ujmy, ktorá mu môže vzniknúť užívaním bytu žalovanými bez akejkoľvek finančnej protihodnoty, nepredstavuje také porušenie alebo ohrozenie jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že by táto ujma zakladala potrebu úpravy pomerov medzi procesnými stranami. S prihliadnutím na časové trvanie nároku, ktorému žalobca požaduje poskytnúť ochranu, skutočnosť, že v byte spolu so žalovanou 1/ býva aj maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva so žalobcom dospel k záveru, že žalobca neosvedčil reálnu potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 324 ods. 1, ods. 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 328 ods. 2 veta prvá, § 329 ods. 1 veta prvá, § 329 ods. 3, § 331 ods. 1 veta prvá, § 331 ods. 2 C.s.p., zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovaným nepriznal náhradu trov konania, nakoľko im v konaní žiadne trovy nevznikli; o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok za návrh rozhodne samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

5. Proti uzneseniu podal žalobca odvolanie a žiadal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) možno konštatovať, že v ňom namietal, že súd prvej inštancie nesprávny procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnil sa s nesprávnym záverom súdu prvej inštancie, že platenie preddavkových mesačných platieb spojených s užívaním bytu mu prináleží ako vlastníkovi bytu bez ohľadu na skutočnosť, či predmetný byt aj reálne na bývanie využíva, nakoľko preukázal, že byt neužíva a užívajú ho žalovaní, ktorí mu za užívanie bytu neuhrádzajú akúkoľvek náhradu. Uviedol, že ponúkol žalovanej 1/ možnosť uzavrieť zmluvu o výpožičke bytu, na základe ktorej by spolu s maloletým synom mohli byť aj naďalej užívať iba za úhradu mesačných nákladov spojených s užívaním bytu, avšak žalovaná 1/ zmluvu odmietla a žiadnym spôsobom s ním nekomunikuje. Na rozdiel od súdu prvej inštancie, mal z uvedeného za zrejmé, že takýmto užívaním bytu žalovanými mu vzniká a rozširuje sa ujma, čím dochádza k porušovaniu práv a právom chránených záujmov a súčasne, že je daná jednoznačná potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami

neodkladným opatrením. Ozrejmil, že v spore sa bude snažiť docieľiť súdny zmier, na základe ktorého by žalovaná 1/ spolu so synom byt aj naďalej užívali iba za úhradu mesačných nákladov spojených s jeho užívaním; k podaniu žaloby ako aj návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bol odkázaný z dôvodu, že žalovaná 1/ s ním odmieta akýmkoľvek spôsobom komunikovať a predmetnú situáciu vyriešiť mimosúdnou cestou. Nakoľko súd prvej inštancie bližšie nezdôvodnil, kde pramení jeho presvedčenie, že žalovaní nezasahujú do jeho práv a právom chránených záujmov ako výlučného vlastníka bytu a z čoho pri formulovaní takéhoto záveru vychádzal, vyznieva napadnuté rozhodnutie nepresvedčivo a v dôsledku absencie odôvodnenia, týkajúceho sa nezasahovania do práv a právom chránených záujmov zároveň aj arbitrárne, pričom takéto pochybenie súdu prvej inštancie je natoľko závažné, že ním došlo k zásahu do práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie sa nezaoberal ani tvrdenou hrozbou a vznikom ujmy na jeho právach a právom chránených záujmov a neposkytol mu ochranu neodkladným opatrením, o ktorú žiadal, pričom predmetná ujma i naďalej trvá, nakoľko žalovaní do dnešného dňa byt užívajú bez toho, aby uhradili akúkoľvek náhradu, zatiaľ čo on z vlastných prostriedkov uhrádza všetky mesačné náklady spojené s užívaním bytu. Z uvedených skutočností mal za nepochybné, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, aby ďalej protiprávnym konaním žalovaných nevznikala a nezávažovala sa ujma na jeho strane.

6. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne (§ 387 ods. 1 C.s.p.) a teda že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

7. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobcu v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C.s.p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu najmä s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností, ktoré viedli súd prvej inštancie k zamietnutiu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Nariadiť neodkladné opatrenie podľa citovaných ustanovení C.s.p. je možné, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa vyžaduje hodnoverné osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a zároveň dostatočné opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nevyhnutnosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavu z ohrozenia exekúcie.

12. Neodkladné opatrenie predstavuje inštitút osobitnej povahy, čomu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, t.j. súd rozhoduje spravidla bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. So zreteľom na podstatu, účel a zmysel inštitútu neodkladného opatrenia nie je pre rozhodnutie o návrhu na jeho nariadenie potrebné vykonávať dokazovanie, avšak splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyvodit' len zo samotných tvrdení navrhovateľa, a je potrebné tieto tvrdenia spoľahlivo osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a hodnovernosti.

13. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane sporu a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav, pričom musí prihliadať nielen na ochranu oprávnených záujmov toho, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada, ale na druhej strane tiež musí prihliadnuť na ochranu toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, aj keď táto ochrana nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila

nariadenie neodkladného opatrenia. Pojem „potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu“ je potrebné interpretovať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

14. Odvolací súd (v zhode s názorom súdu prvej inštancie) konštatuje, že žalobca nielen tvrdeniami uvedenými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia či žalobe, ale ani dôkaznými prostriedkami neosvedčil riziko vzniku ťažko napravitelnej ujmy spočívajúcej v mesačných úhradách plnení spojených s užívaním bytu v sume 197,03 eura; bez tvrdenia a osvedčenia skutočností týkajúcich sa osobných, sociálnych, resp. majetkových pomerov žalobcu, nebolo totiž možné posúdiť (vyhodnotiť) mieru akou tieto mesačné úhrady zasahujú do jeho materiálnej sféry, a tým do úvahu neprichádzalo ani hodnotenie rizika rozširovania ujmy spočívajúcej na tvrdenom skutkovom základe.

15. Žalobou podanou na súd 1.8.2019 sa žalobca domáha, aby súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť vypratať byt a odovzdať ho žalobcovi, ako aj povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi titulom nákladov spojených s užívaním bytu sumu 572,02 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania odo dňa doručenia žaloby do zaplatenia, na tom skutkovom a právnom základe, že je výlučným vlastníkom bytu, ktorý užívajú žalovaní 1/ a 2/ bez právneho dôvodu (žalovaná 1/ bola byt oprávnená užívať iba do 2.5.2019) a bez akejkoľvek úhrady nákladov spojených s užívaním bytu; žalovaní 1/ a 2/ sa týmto konaním na jeho úkor v zmysle § 451 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodne obohacujú a preto sú povinní bezdôvodné obohatenie, ktoré nadobudli v období od 3.5.2019 do 31.7.2019 vo výške 572,02 eura vydať.

16. V nadväznosti na skutkový a právny základ žalobou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, spočívajúcom v užívaní bytu bez právneho dôvodu, považuje odvolací súd za potrebné poukázať na analógiu k nároku z titulu (neexistujúcej) nájomnej zmluvy, ktorý vedie k záveru o posúdení nárokov z titulu užívania nehnuteľností podľa povahy takého zmluvného vzťahu; ten je z definície uvedenej v § 663 Občianskeho zákonníka predstavovaný inštitútom dočasného užívania. Pojem dočasnosti je pritom v občianskom práve (§ 122 Občianskeho zákonníka) určený spravidla na dni, týždne, mesiace alebo roky; niet potom dôvodu neaplikovať pravidlá o počítaní času neoprávneného užívania veci v závislosti na skutočnostiach zistených v konkrétnom konaní, a to podľa dní skutočného užívania veci bez právneho dôvodu. V dôsledku toho je odôvodnený záver, podľa ktorého bezdôvodné obohatenie spočívajúce v užívaní bytu (nehnuteľnosti) bez právneho dôvodu, vzniká každým dňom užívania, s dôsledkami pre posúdenie jeho vzniku, trvania, skončenia ako aj pre hodnotenie lehoty k uplatneniu takých nárokov.

17. Odvolací súd ďalej pripomína podstatnú skutočnosť, že splatnosť pohľadávky z bezdôvodného obohatenia nie je zákonom stanovená a ak nie je určená ani dohodou účastníkov, považuje sa za deň splatnosti deň nasledujúci potom, čo bol dlžník veriteľom vyzvaný na plnenie (§ 563 Občianskeho zákonníka). Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca pred podaním žaloby (1.8.2019) nepožiadaval žalovaných 1/ a 2/ ako dlžníkov k vydaniu bezdôvodného obohatenia za obdobie od 3.5.2019 do 31.7.2019, a preto za kvalifikovanú výzvu možno považovať až žalobu; dňom splatnosti pohľadávky je potom deň po doručení žaloby žalovaným 1/ a 2/.

18. V danej veci sa žalobca nariadením neodkladného opatrenia domáha uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ uhrádzať žalobcovi sumu 197,03 eura mesačne, do posledného dňa príslušného mesiaca, založeného na totožnom právnom titule vydania bezdôvodného obohatenia. Neodkladné opatrenie však pôsobí len do budúcnosti a je predbežne vykonateľné (vykonateľnosť od jeho doručenia pred jeho právoplatnosťou), preto je z povahy tohto procesného inštitútu vylúčené, aby poskytovalo ochranu potenciálnemu nároku, ktorý má v neskoršom období ešte len vzniknúť; bezdôvodné obohatenie nie je možné priznať do budúcnosti, pretože ešte nenastali právne skutočnosti odôvodňujúce považovať tento nárok za vymáhateľnú pohľadávku, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v sporovom konaní.

19. Na uvedenom základe odvolací súd po vecnom a právnom zhodnutí relevantných skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu dospel k záveru, že žalobca neosvedčil splnenie zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 324 ods. 1 a nasl. v spojení s § 325 ods. 1, ods. 2 C.s.p. a preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).